

VYKUROVANIE, KLIMATIZÁCIA A KVALITA VNÚTORNÉHO PROSTREDIA

19.-20. september 2023

AquaCity Poprad

Zákon č. 314/2012 Z. z.

o pravidelnej kontrole vykurovacích systémov a klimatizačných systémov

Všeobecne záväzné právne predpisy - prehľad

- **Smernica 2010/31/EÚ o energetickej hospodárnosti budov**

- **Zákon č. 314/2012 Z. z. o pravidelnej kontrole vykurovacích systémov a klimatizačných systémov a o zmene zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov**

- **Smernica 2018/844/EÚ, ktorou sa mení smernica 2010/31/EÚ o energetickej hospodárnosti budov a smernica 2012/27/EÚ o energetickej efektívnosti**

Zákon č. 314/2012 Z. z. o pravidelnej kontrole ...

Zákon č. **314/2012 Z. z.** o pravidelnej kontrole vykurovacích systémov a klimatizačných systémov a o zmene zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov

- * Pôvodný zákon č. 314/2012 Z. z. s účinnosťou od 1.1.2013
- * **Novela zákonom č. 198/2020 Z. z., ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v súvislosti so zlepšovaním podnikateľského prostredia zasiahnutým opatreniami na zamedzenie šírenia nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 – Čl. II a Čl. XXVIII – s účinnosťou od 21.07.2020**

Zákon č. 314/2012 Z. z. o pravidelnej kontrole ...

- * Novela zákonom **č. 419/2020 Z. z.**, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 321/2014 Z. z. o energetickej efektívnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony - **Čl. VI**

Účinnosť od 1.1.2021

- * **Aktuálne znenie zákona č. 314/2012 Z. z.:**

<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2012/314/>

Zákon č. **314/2012 Z. z.** o *pravidelnej kontrole vykurovacích systémov a klimatizačných systémov a o zmene zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov*

- * postup a interval pravidelnej kontroly **vykurovacieho systému a klimatizačného systému** v budove z hľadiska energetickej účinnosti,
- * odbornú spôsobilosť na výkon pravidelnej kontroly **vykurovacieho systému a klimatizačného systému** v budove,
- * spôsob overovania správy z pravidelnej kontroly **vykurovacieho systému a klimatizačného systému** v budove,
- * povinnosti vlastníka budovy.

Na aký systém sa zákon vzťahuje?

- * vykurovací systém s celkovým účinným menovitým tepelným výkonom **väčším ako 70 kW**, ktorý je určený na vykurovanie vnútorných priestorov budovy
- * klimatizačný systém s celkovým účinným menovitým chladiacim výkonom **väčším ako 70 kW**

✂ Na aký systém sa zákon nevzťahuje?

Systém, ktorý je

- * umiestnený v budovách podľa osobitného predpisu (§ 2 ods. 2 zákona č. 555/2005 Z. z.):
- * predmetom zmluvy o energetickej efektívnosti,
- * súčasťou technického systému nebytovej budovy vybavenej systémom automatizácie a riadenia budovy
- * súčasťou technického systému bytovej budovy, vybavenej ...

✂ Na aký systém sa zákon nevzťahuje?

- * ... súčasťou technického systému bytovej budovy vybavenej
 - a) funkciou priebežného elektronického monitorovania energetickej účinnosti vykurovacieho systému alebo klimatizačného systému, ktorá vlastníkovi budovy, spoločenstvu vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome alebo správcovi^{3c)} poskytuje informácie o poklese energetickej účinnosti vykurovacieho systému alebo klimatizačného systému a o potrebe jeho údržby, a
 - b) funkciou zabezpečujúcou kontrolu optimálnej výroby, distribúcie, uskladňovania a spotreby energie.

Na aký systém sa zákon nevzťahuje?

✂ systémy v budovách podľa osobitného predpisu

(§ 2 ods. 2 zákona č. 555/2005 Z. z.):

- * budovy a pamätníky chránené z dôvodu architektonickej alebo historickej hodnoty,
- * kostoly a iné budovy používané ako miesta na bohoslužby alebo na náboženské podujatia,
- * budovy, ktoré sú dočasnými stavbami s plánovaným časom užívania kratším ako dva roky,
- * priemyselné stavby, dielne a nebytové poľnohospodárske budovy s nízkou spotrebou energie,
- * bytové budovy, ktoré sú určené na užívanie menej než štyri mesiace v roku,
- * samostatne stojace budovy, ktorých úžitková plocha je menšia ako 50 m².

Definície (§ 2)

a) **zariadenie na výrobu tepla**

časť vykurovacieho systému, ktorou sa vyrába teplo s využitím

1. spaľovania palív,
2. elektrického odporového vykurovania,
3. aerotermálnej, hydrotermálnej alebo geotermálnej energie prostredníctvom tepelného čerpadla,

Definície (§ 2)

b) **vykurovací systém**

teplovodný vykurovací systém alebo teplovzdušný vykurovací systém alebo ich kombinácia, vrátane integrovaného riadenia vetrania budovy, ktorý pozostáva z prvkov potrebných na zabezpečenie zvýšenia teploty vzduchu,

d) **účinný menovitý tepelný výkon**

najvyšší nepretržitý tepelný výkon zariadenia na výrobu alebo dodávku tepla vyjadrený v kilowattoch, ktorý možno dosiahnuť pri dodržiavaní účinnosti garantovanej výrobcom za bežných podmienok alebo prevádzkových podmienok,

Definície (§ 2)

- e) **celkový účinný menovitý tepelný výkon**
súčet účinných menovitých tepelných výkonov všetkých zariadení na výrobu tepla v budove,

- g) **vnútorný rozvod tepla**
zariadenie na rozvod tepla na vykurovanie budovy alebo rozvod teplej vody v budove, ktoré pozostáva z potrubí a všetkých komponentov potrebných na distribúciu tepla v budove,

Definície (§ 2)

c) **klimatizačný systém**

súbor prvkov potrebných na zabezpečenie úpravy vzduchu, pri ktorej sa reguluje maximálna teplota vzduchu alebo minimálna teplota vzduchu; klimatizačný systém môže zahŕňať aj prvky potrebné na zabezpečenie regulácie vetrania, vlhkosti a čistoty vzduchu,

f) **celkový účinný menovitý chladiaci výkon**

najvyšší nepretržitý chladiaci výkon klimatizačného systému vyjadrený v kilowattoch, ktorý možno dosiahnuť pri dodržiavaní účinnosti garantovanej výrobcom za bežných podmienok alebo prevádzkových podmienok,

Definície (§ 2)

h) **vetranie**

proces prívodu vzduchu do priestoru v budove alebo do budovy alebo odvodu vzduchu z priestoru v budove alebo z budovy, a to prirodzeným spôsobom alebo núteným spôsobom.

Zákon č. 314/2012 Z. z. o pravidelnej kontrole ...

Intervaly kontroly (čl. 1 § 4)

Príloha č. 1

Zariadenie na výrobu alebo dodávku tepla	Interval pravidelnej kontroly [rok]
spaľovacie zariadenie na zemný plyn	4
spaľovacie zariadenie na tuhé a tekuté palivo okrem zemného plynu	3
elektrické odporové zariadenie	5
tepelné čerpadlo	5
iné zariadenie (napríklad odovzdávacia stanica, solárny kolektor)	5

Intervaly kontroly *(čl. 1 § 4)*

Interval pravidelnej kontroly klimatizačného systému je
päť rokov.

Kde oprávnená osoba nemôže vykonávať kontrolu

(čl. I, § 6 ods. 2 1)

- * oprávnená osoba nesmie vykonávať pravidelnú kontrolu systému
 - a) v budovách, ktoré vlastní alebo spravuje a
 - b) v budovách, ktoré vlastní alebo spravuje odborne spôsobilá osoba zapísaná v zozname odborne spôsobilých osôb, ktorá je v pracovnoprávnom alebo obdobnom pracovnom vzťahu s touto oprávnenou osobou,

Oprávnená osoba – výnimky na kontrolu *(čl. 1, § 6 ods. 2)*

- * pravidelnú kontrolu vykurovacieho systému slúžiaceho na zabezpečenie bezpečnosti štátu vykonáva Ministerstvo vnútra SR,
- * pravidelnú kontrolu vykurovacieho systému v pôsobnosti Ministerstva obrany SR vykonáva Ministerstvo obrany SR,
- * pravidelnú kontrolu vykurovacieho v pôsobnosti Ministerstva spravodlivosti SR vykonáva Ministerstvo spravodlivosti SR.

Správa z kontroly *(čl. I, § 6 ods. 3)*

- * z kontroly vyhotoví oprávnená osoba správu, ktorá obsahuje:
- a) postup vykonania pravidelnej kontroly,
 - b) použité výpočty,
 - c) výsledky z pravidelnej kontroly a návrh opatrení na úsporu energie v kontrolovanom vykurovacom systéme s ohľadom na hospodárne vynaloženie finančných prostriedkov na realizáciu navrhnutých opatrení na úsporu energie,
 - d) dátum a miesto vykonania pravidelnej kontroly,
 - e) identifikačné údaje oprávnenej osoby podľa § 7 ods. 9 písm. a),

Správa z kontroly *(čl. 1, § 6 ods. 3)*

- * z kontroly vyhotoví oprávnená osoba správu, ktorá obsahuje:
 - ...
 - f) technické údaje kontrolovaného systému,
 - g) meno, priezvisko a podpis odborne spôsobilej osoby, ktorá pravidelnú kontrolu vykonala,
 - h) dátum a miesto vyhotovenia správy z kontroly,
 - i) iné dôležité údaje alebo zistenia.

Čo sa deje so správou z kontroly *(čl. 1, § 6 ods. 4)*

- * oprávnená osoba zasiela správu z kontroly v štátnom jazyku
 - vlastníkovi budovy alebo príslušnej osobe podľa § 3 ods. 2 a **prevádzkovateľovi monitorovacieho systému energetickej efektívnosti (Slovenská inovačná a energetická agentúra) do 30 dní odo dňa vykonania pravidelnej kontroly.**
- * Ministerstvo hospodárstva SR (alebo ním určená osoba – **Slovenská inovačná a energetická agentúra**) eviduje správy z kontroly v monitorovacom systéme efektívnosti pri používaní energie.

Čo sa deje so správou z kontroly *(čl. 1, § 6 ods. 5)*

- * Ministerstvo hospodárstva SR (alebo ním určená osoba – **SIEA**) kontroluje štatisticky významný percentuálny podiel správ z kontroly odovzdaných každý rok, minimálne však jednu správu z kontroly od každej oprávnenej osoby, ktorá správu z kontroly zaslala.
- * Ministerstvo hospodárstva SR (alebo ním určená osoba – **SIEA**) vypracuje zo správ z kontroly odovzdaných oprávnenými osobami hodnotiacu správu za predchádzajúci rok.

Oprávnená osoba, osvedčenie (čl. I, § 7 ods. 1 a 2) - nahradené zákonom č. 198/2020 Z. z.,

- * ~~činnosť oprávnenej osoby v oblasti pravidelnej kontroly vykurovacieho/klimatizačného systému je podnikanie podľa osobitného predpisu — Zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov;~~
- * ~~osobitnou podmienkou tohto podnikania je osvedčenie,~~
- * ~~osvedčenie vydá Ministerstvo hospodárstva SR (alebo ním určená osoba — SIEA) na základe písomnej žiadosti o vydanie osvedčenia podnikateľovi, ktorý má v pracovnoprávnom alebo obdobnom pracovnom vzťahu odborne spôsobilú osobu zapísanú v zozname odborne spôsobilých osôb; to neplatí pre fyzickú osobu — podnikateľa, ktorá je sama odborne spôsobilou osobou~~

Oprávnená osoba, potvrdenie (čl. I, § 7 ods. 1 a 2)

- * činnosť **oprávnenej osoby** v oblasti pravidelnej kontroly vykurovacieho systému je podnikanie podľa osobitného predpisu - **Zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov**;
- * osobitnou podmienkou jej prevádzkovania je **potvrdenie o zápise do zoznamu odborne spôsobilých osôb** na výkon činnosti pravidelnej kontroly vykurovacieho systému alebo pravidelnej kontroly klimatizačného systému.
- * *Poznámka: potvrdenie vydáva SIEA, v prechodných ustanoveniach je uvedené, že **doklad o vykonaní skúšky odbornej spôsobilosti, vydaný do 1.1.2021 sa považuje za potvrdenie o zápise do zoznamu odborne spôsobilých osôb***

Odborne spôsobilá osoba *(čl. I, § 9 ods. 1 až 3)*

- * podrobnosti o rozsahu aktualizáčnej odbornej prípravy ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo
(Vyhláška MH SR č. 226/2013 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o rozsahu aktualizáčnej odbornej prípravy)

Odborne spôsobilá osoba *(čl. I, § 9 ods. 4)*

- * ministerstvo (alebo ním určená osoba – **SIEA**) vyčiarkne odborne spôsobilú osobu zo zoznamu odborne spôsobilých osôb, ak
 - a) odborne spôsobilá osoba písomne o to požiada,
 - b) odborne spôsobilá osoba zomrela alebo bola vyhlásená za mŕtvu,
 - c) odborne spôsobilá osoba neabsolvuje aktualizáciu odbornú prípravu podľa odseku 2,
 - d) **bolo pri výkone pravidelnej kontroly vykurovacieho systému kontrolou podľa § 6 ods. 6 zistené nedodržovanie všeobecne záväzného právneho predpisu vydaného podľa § 6 ods. 8.**

Odborne spôsobilá osoba *(čl. I, § 9 ods. 5)*

- * ministerstvo (alebo ním určená osoba – **SIEA**) opätovne zapíše odborne spôsobilú osobu do zoznamu odborne spôsobilých osôb po úspešnom vykonaní skúšky.
- * ak bola odborne spôsobilá osoba vyčiarknutá zo zoznamu odborne spôsobilých osôb podľa odseku 4 písm. a), vykonanie skúšky sa nevyžaduje, ak neuplynulo päť rokov, odkedy táto osoba vykonala skúšku alebo absolvovala aktualizáciu odbornú prípravu.
- * ak bola odborne spôsobilá osoba vyčiarknutá zo zoznamu odborne spôsobilých osôb podľa odseku 4 písm. d), ministerstvo (alebo ním určená osoba) ju opätovne zapíše do zoznamu odborne spôsobilých osôb po uplynutí piatich rokov od vyčiarknutia a po úspešnom vykonaní skúšky.

Dozor, pokuty (čl. I, § 10 a § 11)

- * dozor nad dodržiavaním povinností podľa tohto zákona vykonáva Slovenská obchodná inšpekcia (do roku 2014 vykonávala túto činnosť Štátna energetická inšpekcia, ktorá sa stala súčasťou Slovenskej obchodnej inšpekcie,
- * výnos pokút uložených inšpekciou je príjmom štátneho rozpočtu.

Vykonávacie predpisy

- * vyhláška MH SR č. 422/2012 Z. z., ktorou sa ustanovuje postup pri pravidelnej kontrole vykurovacieho systému, rozšírenej kontrole vykurovacieho systému a pri pravidelnej kontrole klimatizačného systému – **pripravuje sa zmena**
- * vyhláška MH SR č. 44/2013 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o rozsahu skúšky, priebehu skúšky, činnosti a zložení skúšobnej komisie na získanie odbornej spôsobilosti na výkon pravidelnej kontroly vykurovacích systémov a pravidelnej kontroly klimatizačných systémov,
- * vyhláška MH SR č. 226/2013 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o rozsahu aktualizáčnej odbornej prípravy – **pripravuje sa zmena**

Technické predpisy – vykurovacie systémy

STN EN 15378-1 Energetická hospodárnosť budov. Vykurovacie systémy a systémy na ohrev úžitkovej vody v budovách. Časť 1: Inšpekcia kotlov, vykurovacích systémov a systémov na prípravu teplej vody

STN EN 15378-2 Energetická hospodárnosť budov. Vykurovacie systémy a DHW v budovách. Časť 2: Vysvetlenie a opodstatnenie EN 15378-1, Modul M3-11 a M8-11

*

Technické predpisy – vykurovacie systémy

STN EN 15378-3 Energetická hospodárnosť budov. Vykurovacie systémy a systémy na prípravu teplej vody v budovách. Časť 3: Meraná energetická hospodárnosť, Moduly M3-10, M8-10

STN EN 15378-4 Energetická hospodárnosť budov. Meraná energetická náročnosť. Časť 4: Vysvetlenie a opodstatnenie EN 15378-3, Modul M3-10, M8-10

*

Technické predpisy – klimatizačné systémy

STN EN 16798-17

Energetická hospodárnosť budov

Vetranie budov

Časť 17: Návod na kontrolu vetracích a klimatizačných systémov (Moduly M4-11, M5-11, M6-11, M7-11)

CEN/TR 16798-18:2017

Energetická hospodárnosť budov. Vetranie budov. Časť 18: Interpretácia požiadaviek v EN 16798-17. Návod na kontrolu vetracích a klimatizačných systémov (Moduly M4-11, M5-11, M6-11, M7-11)

Technické predpisy - výber

- STN EN 16798-5-1** Metódy výpočtu potreby energie pre vetracie a klimatizačné systémy (Moduly M5-6, M5-8, M6-5, M6-8, M7-5, M7-8). Metóda 1: Distribúcia a výroba
- STN EN 16798-5-2** Energetická hospodárnosť budov. Vetrание budov. Časť 5-2: Metódy výpočtu potreby energie pre vetracie systémy (Moduly M5-6, M5-8, M6-5, M6-8, M7-5, M7-8). Metóda 2: Distribúcia a výroba

Zákon č. 314/2012 Z. z. o pravidelnej kontrole ...

Čo vlastne platí?

- * V súčasnosti platí ustanovenie zákona po novele zákonom uvedené na linku
- * <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2012/314/20210101.html>
- * POZOR! V časti „História“ si nastavte kurzor na 01.01.2021 a po „odkliknutí“ tohto dátumu sa zobrazí aktuálne znenie zákona

Číslo	Dátum účinnosti	Novela
1.	06.06.2012	
2.	16.11.2012	
3.	27.02.2013	1. novela
4.	01.01.2021	1. novela

Odporúčania

- * Vyhláška č. 38/2022 Sb. o kontrole provozovaného systému vytápění a kombinovaného systému vytápění a větrání
(<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2022-38>)
- * Vyhláška č. 284/2022 Sb. o kontrole provozovaného systému klimatizace a kombinovaného systému klimatizace a větrání
(<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2022-284>)

Ďakujem za pozornosť!

Dr. Ing. Kvetoslava Šoltésová, CSc.

Slovenská inovačná a energetická agentúra,
Odbor legislatívy, metodológie sa vzdelávania

Švermova 43,

974 04 Banská Bystrica

tel.: +421 905 493298

e-mail: kvetoslava.soltesova@siea.gov.sk,